

1809

2. Beh. af Lovf. om Selligholdelsen af Søn- og Selligdage.

1810

Clausen: Det gjorde mig ondt at høre, at den høitærede Minister ikke kunde gaa ind paa Forslaget under Nr. 18. Saaledes som § 7 er affattet, finder jeg, at den er en Indskrænkning i den Forsamlingsfrihed, der er givet i vor Grundlov, og dersom Forslaget under Nr. 18 ikke bliver vedtaget, sker der efter min Mening en Indskrænkning i Forsamlingsfriheden. Jeg kan ikke dele den Betragtning, som blev fremsat af den høitærede Minister og af det cærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hindenburg), nemlig, at verdslige Forsamlinger eller politiske Møder ingen Fortrinsret skulde have, eller at der ikke skulde tages mere særligt Hensyn til dem end til andre offentlige Forhøitelser. Jeg tror netop, at saadanne Møder have særligt Krav paa Opmærksomhed og paa en vis Fortrinsret; thi efter at vi have faaet en konstitutionel Forsfatning, har hver enkelt Statsborger en Pligt og et stort Ansvar ligeoverfor Samfundets Udvikling i det Hele. Det paahviler enhver Statsborger som Pligt at følge med Begivenhedernes Gang og at gjøre sin Indflydelse gjaeldende paa den Maade, som han tror bedst tjener Samfundets Udvikling og hele Statsindretningen. Den simple Mand har udelukkende kun Tid til noget Saadant om Søndagen; hele den øvrige Tid er han henvist til at erhverve det Fornødne til sig og sin Familie. Det er kun denne Dag, han har Raad til at ofre af sin kostbare Tid; det er kun den, han kan benytte til at henvende sin Opmærksomhed paa, hvad han virkelig hør og skal, nemlig paa, hvad der tjener til Landets Bedste. Jeg vilde ønske, at man hos os vilde kunne naae saa vidt, som man er kommen enkelte andre Steder, saaledes at man ikke alene gav Lov til at afholde politiske Møder til en hver som helst Tid om Søndagen, men at man ogsaa berammede selve Valgene til om Søndagen; thi det forekommer mig, at ogsaa det er et Offer at paalægge den simple Mand, at han skal afse den Dags Fortjeneste, som han kan have nødig for sig og sin Familie, for at kunne røgte den Pligt og bære det Ansvar, der er kommet til at paahvile ham som en Følge af den konstitutionelle Forsfatning. Dersom Ændringsforslaget under Nr. 18 ikke vedtages, maa jeg for mit Vedkommende stemme imod hele Lovforslaget. — Hvorfor jeg egentlig bad om Ordet, var for at gjøre det cærede Udvalg opmærksom paa, at der i § 1 er indsat en Bestemmelse, som jeg tror er noget uheldig, men som dog vistnok endnu kunde ændres. Det hedder i § 1, 1ste Stykke: at i Kjøbstæderne „skal al Kjørsel med Arbeids-

vogne være forbudt, saafremt ikke vedkommende Vogne alene passere igjennem Byen“. Der er ved et Ændringsforslag raadet en Smule Bød herpaa ved at indskrænke dette Forbud mod Kjørsel af Arbeidsvogne til Tiden mellem Kl. 9 og 4; men det forekommer mig, at det er noget uheldigt at indsætte en Bestemmelse som denne, at al Kjørsel med Arbeidsvogne skal være forbuden i den Tid; thi Spørgsmaalet er, hvad er en Arbeidsvogn? Komme vi her paa Kjøbenhavns Gader, se vi, at Arbeidsvognene ere lutter Tjædervogne, og at ligeledes Arbeidsvognene paa Landet her omkring Byen til dels ere af samme Konstruktion og af samme Façon. Disse maa altsaa ikke komme ind i Byen imellem Kl. 9 og 4; men Mange have ikke andre Vogne at færdes med, end netop saadanne, som paa Landet i Reglen kaldes for stive Vogne, og det skal altsaa være en saadan Mand forbudt at færdes i Byen med disse Vogne, blot fordi de der kaldes Arbeidsvogne. Paa Landet, især ude omkring paa Derne, ere Arbeidsvognene i Reglen stive Trævogne med Tjælekasser, og disse Arbeidsvogne maa altsaa heller ikke komme ind i Byerne om Søndagen mellem Kl. 9 og 4. Jeg tror, at dette er uheldigt. Tænker man sig, at en mindre bemidlet Mand kun har en saadan Vogn, og at han uden at foretage Arbeidskørsel nødvendigtvis skal ind i Byen eller kjøre igjennem Byen for at komme et eller andet Sted hen, finder jeg, at det er uheldigt, at der gives en saadan Bestemmelse i en Lov; thi den kan let komme til at staa som et Forbud imod Kjørsel med alle Vogne. Jeg vil derfor henstille til det cærede Udvalg, om det ikke kunde komme til at hedde: Al Arbeidskørsel er forbudt om Søndagen fra Kl. 9 til 4. Man vil dog i Slutningen af Lovforslaget indrømme en vis Arbeidskørsel, idet man derved har tænkt paa Skibes Løsning eller deslige, og vil man det, synes det mig ikke, at der er nogen Grund til at forbyde Arbeidsvogne at kjøre. Lad det da hellere komme til at hedde: Al Arbeidskørsel er forbudt om Søndagen imellem Kl. 9 og 4, kun med de Undtagelser, der ere anførte i Lovforslagets sidste Paragraf. Det var kun disse faa Bemærkninger, jeg vilde tilføje mig.

Formanden (Krabbe): Folkethingsmanden for Kjøbenhavns 7de Valgkreds har Ordet.

Casse: Jeg frasalder det.